

Avelsstatistik för shetland sheepdog 2023

Rapporten är en redogörelse över vad som hänt under **registreringsåret** 2023. Observera att materialet för **födelseåret** 2023 inte är fullständigt, då alla kullar födda det året inte hunnit registreras. Normalt baseras avelsstatistik på födelseår. Siffrorna bygger på det som fanns i Svenska Kennelklubbens datorer per 8 januari 2024 enligt de Rasdata-filer som klubben årligen köper från SKK.

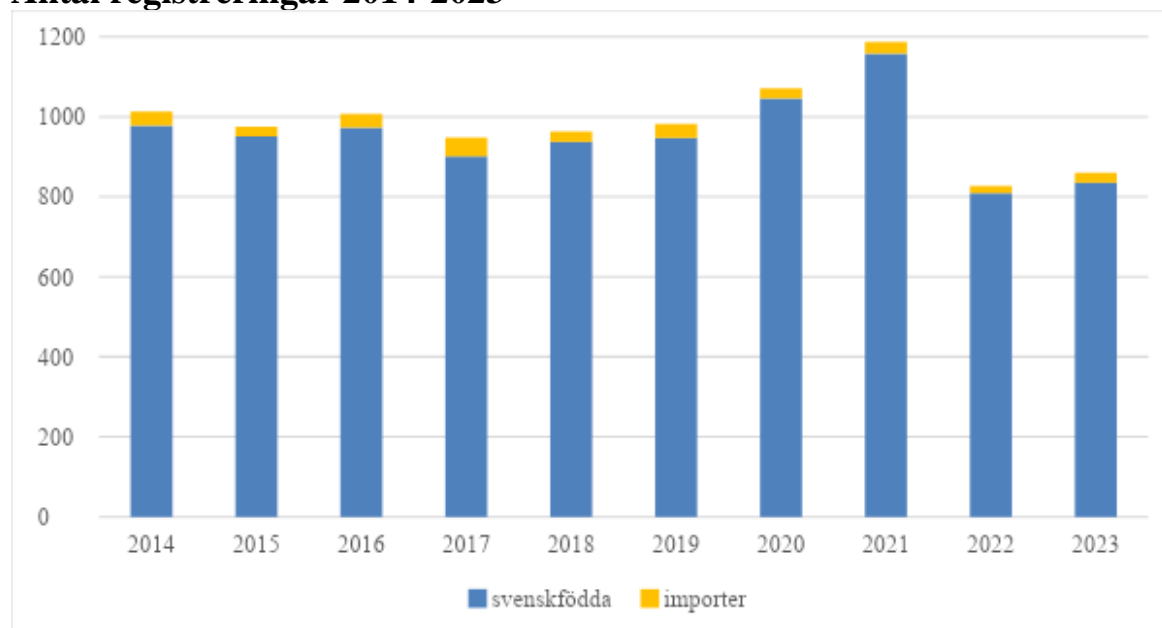
Registreringar 2023

Under 2023 har det registrerats 860 [2022: 827] shetland sheepdog, Av dessa är det 835 svenskfödda (446 hanar och 389 tikar), samt 25 importter - 12 hanar och 13 tikar [2022: 9+9=18 importter]

De 835 svenskfödda valparna [2022: 809] kommer från 260 [260] kullar från 134 [129] uppfödare med kennelnamn och 16 [20] utan kennelnamn. 30 uppfödare hade sin första sheltiekull under 2023 (2022: 25). 133 [129] olika hanar och 250 [250] olika tikar har använts.

Kommentar: 860 nyregistreringar är en liten ökning mot 2022 som hade den lägsta siffran sedan 1995. I många raser ser man tröghet på valpmarknaden. Många valpar som föddes under pandemin, hög inflation, ökande veterinärvårdskostnader och lågkonjunktur är faktorer som påverkar, kanske också konkurrens från andra raser med liknande egenskaper som sheltie. Vår ras är fortsatt mycket populär och klättrade upp till 6:e vanligaste ras enligt SKK, lite beroende på ökat antal registreringar, men mest på att andra raser har tappat.

Antal registreringar 2014-2023

Importer 2023, per land

Ursprungsland	hanar	tikar	summa
Danmark	2	2	4
Estland	1		1
Finland		1	1
Nederländerna	1		1
Norge	5	5	10
Polen		1	1
Spanien		1	1
Storbritannien	1	1	2
Tjeckien	1	1	2
Tyskland		1	1
Ungern	1		1
summa	12	13	25

Kullstorlek, kullar registrerade 2023

antal registrerade valpar i kullen	2023		2022	
	antal kullar	andel, %	antal kullar	andel, %
1 valp	42	16%	43	17%
2 valpar	48	18%	54	21%
3 valpar	64	25%	64	25%
4 valpar	50	19%	52	20%
5 valpar	38	15%	34	13%
6 valpar	12	2%	6	2%
7 valpar	5	2%	4	2%
8 valpar	1	0%	3	1%
Antal kullar	260		260	
Antal valpar	835		809	
Kullstorlek	3,21		3,11	

Inavelsgradsökning:

Den genomsnittliga inavelsgradsökningen för kullar registrerade 2023 var 1,7% [1,4% för 2022]. Av de 260 kullarna har 12 kullar en inavelsgradsökning mellan 6,25% och 12,49%. 6,25% motsvarar kusinparning. Två kullar låg på eller över 12,5% (motsvarar halvsyskonparning). SSSK:s rekommendation är att ingen enskild kull ska överstiga 6,25%.

Kommentar: Under perioden 2000-2023 har inavelsgradsökningen över 5 generationer varierat mellan 0,9% och 2,1% med ett genomsnitt på 1,3%

Ålder för avel:

61 av de 260 kullar som registrerades 2023 var efter hanar som var under 3 år vid parningstillfället. Det är 23% [samma siffra för 2022].

Inte någon kull var efter en för ung hane. SSSK:s rekommendation (se RAS) är att hanar ska vara minst 15 månader vid parningstillfället.

Andelen äldre hanar, de som fyllt 8 år, är ca 23% (18% för 2023).

Tre tikar var mellan 18 och 20 mån vid parningstillfället. Jordbruksverket och SKK anger minimum 18 mån, medan SSSK:s rekommendation är 20 månader.

Kommentarer: Den som vill jämföra dessa siffror med Avelsdata bör notera att där anges föräldrarnas ålder när kullen föds, inte vid parningen. I siffrorna ovan har parningsdatum beräknats till 60 dagar före födelsedatum.

Aveln på unga hanar tycks ha stabiliserats på en lägre nivå än vad vi såg för en del år sedan och fler äldre hanar används. Det är en bra utveckling eftersom det innebär ett mindre risktagande att avla på äldre hundar, eftersom man vet mer om deras hälsa över tid och vad de lämnat till sina avkommor.

Mest använda hanar 2023

Regnr	Namn	född år	kullar reg 2023	valpar reg 2023	kullar totalt	valpar totalt
SE61854/2021	Midday Sun At Lochkaren	2014	10	43	20	78
SE49982/2018	Lycoshellans Fortunate Son, Ch	2018	8	20	35	84
SE54620/2018	Anchilique's Prince Picasso	2018	7	20	11	30
SE51231/2020	Tiehagens Jetfire	2020	6	20	6	20
SE25884/2021	Shellrick's Down On The Corner, Ch	2021	6	18	7	24
SE39083/2015	Gardenia Garden's Poseidon	2015	5	19	22	87
SE61688/2021	Lundecock's Shape And Make, Ch	2021	5	19	5	19
SE37520/2014	Lundecock's Sticky Fingers, Ch	2014	4	18	16	59
SE49971/2015	Lundecock's Surprise Packet, Ch	2015	4	17	4	17
SE16232/2019	Sheldon Silas	2019	4	14	10	34
SE61492/2021	Myline's Black Magic	2021	4	13	4	13
SE54062/2014	Lythwood Trick Or Treat At Milesend, Ch	2013	4	11	38	122
SE11231/2018	Coolmix Do It Right	2017	4	10	10	30
SE52334/2013	Lönnerbergas Hooked On A Feeling, Ch	2013	4	10	24	70
SE11367/2021	Rönnavikens Give Me More	2020	4	9	4	9
SE24856/2013	Shimrökens King of Hearts	2013	4	9	4	9
SE53526/2012	Lundecock's Let It Go, Ch	2012	4	6	4	6
SE54734/2019	Molson Milkybar Kid, Ch	2019	4	6	4	6

Färgfördelning svenskfödda shelties, registrerade 2023

Färg	hanar	tikar	summa	andel 2023	andel 2022
sobel m vita tecken	260	237	497	60%	55%
trefärgad	106	87	193	23%	30%
svart & vit	26	19	45	5%	2%
blue merle	54	46	100	12%	12%
Summa	446	389	835		

Hälsundersökningar som registrerats av SKK under 2023

Notera att det som redovisas nedan är data per 8 januari 2024 och fler resultat för veterinärundersökningar utförda under 2023 kan komma in senare.

Ögon

Ögondiagnoser	antal
Öga UA	772
CRD (olika grader)	147
Colobom (olika grader)	4
CEA, näthinneavlossning lindrig	1
Retinopati. Ärftlig	1
Distichiasis	50
Ektopiskt cilium	1
Persisterande hyaloidkärl	1
PHTVL/PHPV, grad 1	1
PPM (olika former och grader)	45
Katarakt partiell cortex (olika former och grader)	8
Micropapill	1
Synnervshypoplasi	1
Atresia puncta lacrimalis	1
Irishypoplasi	3
Multipla okulära anomalier (MOA)	1
Öga, uppföljning	1
Övrig medfödd förändring i ögat	2
Summa	1041 [2022: 1084]
Antal ögonlysta individer:	1010 (varav 774 valpar före 10 v ålder)

Kommentar:

Listan med ögondiagnoser är svårtolkad av flera skäl. Dels kan en hund ha flera diagnoser, dels kan en diagnos försvinna när hunden blir äldre och andra kan tillkomma. Vissa diagnoser är allvarliga, andra av liten betydelse. För de allra flesta diagnoser är det den senaste som är intressant, medan när

det gäller CEA-komplexet anser SSSK att man måste man se på det hela på annat sätt och har principen att den sämsta CEA-diagnosen gäller. Läs mer om detta i RAS! RAS finns på SSSKs webbplats och där hittar du också mer info om de olika diagnoserna.

CEA-statistik svenskfödda shelties, baserat på födelseår och sämsta resultat per hund

Diagnos/födelseår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
CEA ua	723	795	816	742	777	765	880	924	679	599
CRD	164	135	129	117	131	106	131	139	101	105
Colobom	15	10	7	12	11	8	10	10	8	1
Blödning	1				2	1				
Näthinneavlossn.		1	3			2			1	1
Antal ögonlysta	903	941	955	871	921	882	1021	1073	789	706
Antal födda	922	967	974	900	942	913	1078	1123	837	789
Andel ögonlysta	98%	97%	98%	97%	98%	97%	95%	96%	94%	89%

Kommentar: alla valpar födda 2023 hade inte hunnit registreras eller ögonlystas när denna sammanställning gjordes.

HD (höftledsdysplasi)

Under 2023 har HD-resultaten för 228 shelties registrerats i SKKs databas, vilket är 52 färre än året innan.

HD grad A	69
HD grad B	83
HD grad C	53
HD grad D	12
HD grad E	11
Summa	228

Baserat på svenskfödda hundars födelseår ser HD-statistiken ut så här 2013-2022

Diagnos/födelseår	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HD grad A	58	44	55	53	69	95	77	80	100	31
HD grad B	36	40	50	55	65	68	60	94	98	46
HD grad C	18	34	37	32	49	51	35	48	47	23
HD grad D	1	6	7	1	5	5	7	11	8	4
HD grad E	2	5	5	3	4	11	11	5	6	1
Totalt antal undersökta	115	129	154	144	192	230	190	238	259	105
Snittålder (månader)	25	29	23	21	20	19	19	16	16	14
Antal födda	918	922	967	974	900	942	913	1078	1123	837

ED (armbågsdysplasi)

Under 2023 har ED-resultaten för 215 shelties registrerats i SKKs databas, vilket är 35 färre än året innan.

ED ua (0)	202
ED grad 1	9
ED grad 2	2
ED grad 3	2
Summa	215

Baserat på svenskfödda hundars födelseår ser ED-statistiken ut så här 2013-2022

Diagnos/födelseår	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ED ua (0)	83	92	114	110	156	190	158	209	232	95
ED grad 1	7	5	6	6	6	13	7	14	5	3
ED grad 2	1		1	4		2	3		1	1
ED grad 3	1				1	2	3	1		1
ED klinisk										
Totalt antal undersökta	92	97	121	120	163	207	171	224	238	100
Snittålder (månader)	22	28	23	20	19	18	18	16	16	13
Antal födda	918	922	967	974	900	942	913	1078	1123	837

Kommentar: "ED klinisk" - SKK införde i nov 2021 möjlighet till frivillig registrering av kliniska ED-fall för att fånga upp drabbade hundar som inte hunnit komma till officiell röntgen.

Patellaluxation 2023

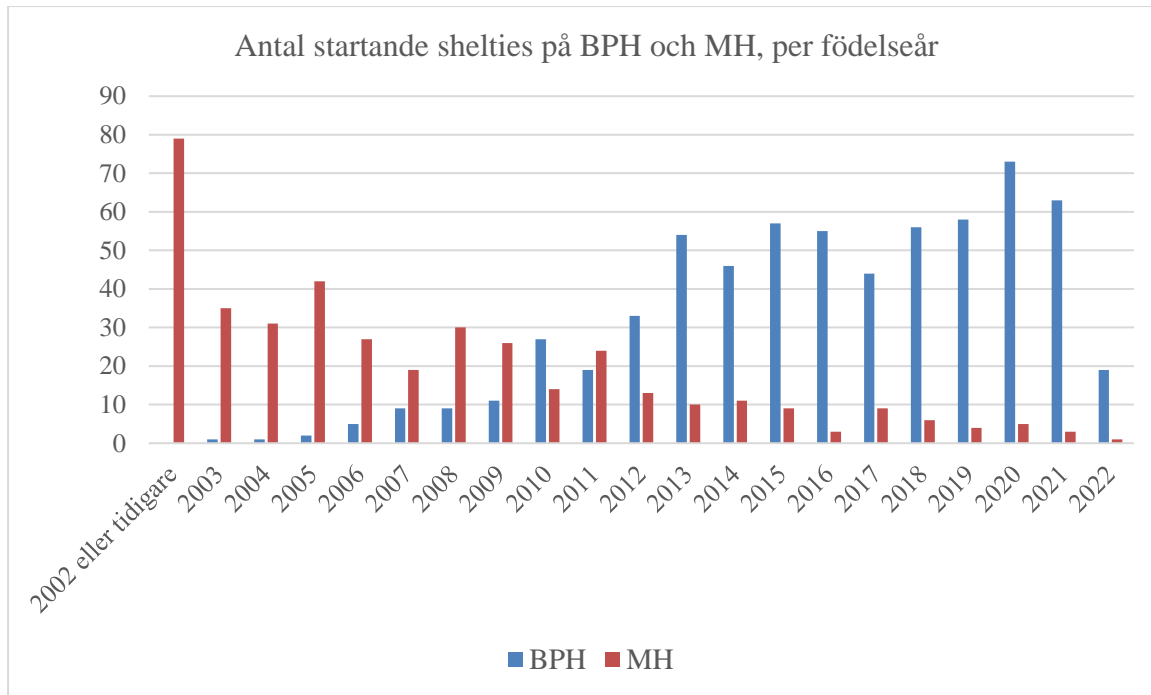
15 resultat från undersökning av patella har registrerats under 2023, samtliga var utan anmärkning. [2022: 29]

Kommentar: 157 svenskfödda shelties födda 2000 eller senare har undersökts. Av dessa var 152 utan anmärkning, 5 har fått diagnosen ”patella, medialt grad 1”.

Övrigt

BPH (Beteende- och personlighetsbeskrivning hund) har blivit allt mer populärt jämfört med MH (Mentalbeskrivning Hund). Helt naturligt, BPH är mer avsett att beskriva hundens beteende i vardagen, medan MH är avsett för brukshundar, alltså de raser tillhör Svenska Brukshundklubben (SBK).

Figuren nedan visar antal startande hundar per födelseår. Här ingår även några utländska shelties. 11 hundar har gjort både BPH och MH.

SSSK/AK januari 2024